

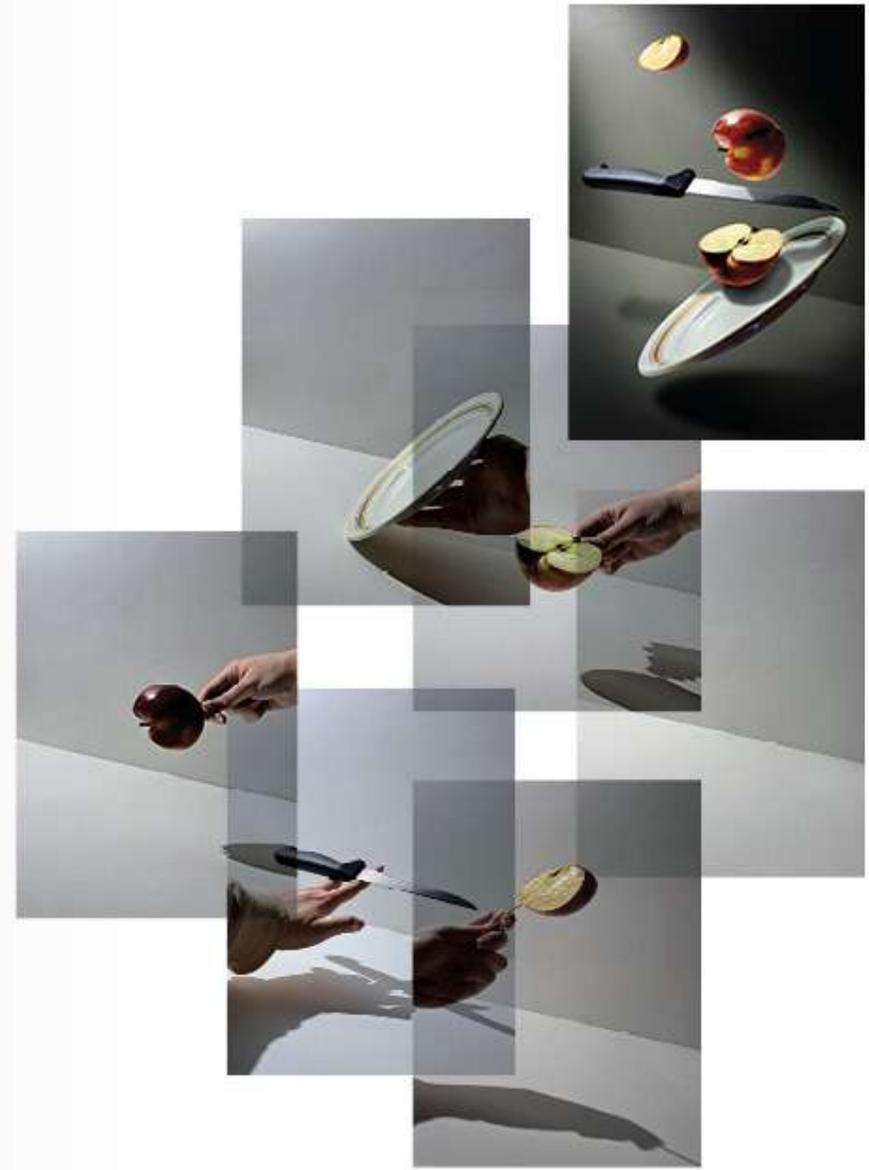
КОМПОЗИТИНГ У ФОТОГРАФІЇ

Харків 2024

Навчально-методичний посібник для студентів 3-го курсу
денного і заочного відділення спеціальності 022 «Дизайн»
спеціалізації «Графічний дизайн»

Харківська
державна академія
дизайну і мистецтв

Кафедра
Графічного
дизайну

УДК 77.03/05.

Навчально-методичний посібник «Композитинг у фотографії» для студентів
3-го курсу денної і заочної форми навчання спеціалізації

022 «Дизайн» спеціалізації «Графічний дизайн».

Харків: ХДАДМ, 2024. – 32 с.

Укладач

Ф. В. Целуйко, старший викладач

Рецензенти

Професор кафедри інфокомунікаційної інженерії
імені В. В.Поповського Харківського національного університету
радіоелектроніки, д.т.н., доцент Москалець М. В.

Кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідуючий кафедрою аудіовізуального мистецтва ХДАДМ
Опалєв М. Л.

Затверджено кафедрою «Графічний дизайн»,
протокол № ___ від _____ 2024 р.

ВСТУП —

Процес творчості не має меж. Сучасне цифрове мистецтво – це особливий жанр, який поєднує у собі безліч напрямів. Одні є традиційні, що вийшли з класики, інші досить нові, прогресивні і постійно змінюються. Творчість у своєму первинному явищі підкреслено формує новий вид уяви про світ. Однак будь яка творчість як ментальний процес упорядковується та має підкорятися набору правил, послідовностей та технологічним вимогам. Фоторафія, тобто фотографування процес складний. У цьому процесі творчість вторинна. Може здатися, що з усіх видів мистецтва шлях у творчість фотографій найкоротший. Тільки натискай на спуск та отримай шедеври. Фотомистецтво не потребує особливих умов, не потребує наявності холста, фарб, як у живопису. Не потребує нгаявності майстерні, гіпсу, глини як у скульптурі. Без сумнівів, сучасне цифрове мистецтво воно є "чистим" процесом, оскільки уся "кухня" відбувається у інтерактивному середовищі - на екрані або на моніторі комп'ютера. У цьому випадку митець має під рукою багато лайфхаків, шаблонних дій, темплейтов тощо. Послідовна модуляція цих аспектів творчості дає модливість митцю вільно ідбирати результат під потреби чи-то замовника, чи-то для особистих потреб. Композитинг є сьогодні одним з таких лайфхаків фотомитця, який веде власну історію ще з часів чорно-білого кінематографу і був, як не дивно, атрибутом саме кіноіндустрії. Але ж світ змінився. Метод композитингу зараз дістався й до фотографії. Його не слід розглядати як панацею і засобом швидкого шляху до реалізації задуму. Він скоріш є непрофесійним засобом, який заперечує професійне середовище фотомитців, вважаючи, що складні сцени треба знімати лише одним кадром. Однак ні, композитинг це інструмент. Якщо цей інструмент буде доречним, або навіть необхідним у вирішенні задачі, то цим інструментом неодмінно слід скористатись.

НЕМНОГО ІСТОРІЇ

Композинг як явище прийшов до нас з кіноіндустрії минулого. У ті часи не було чіткого визначення цього технологічного явища, тому серед фахівців існував термін "суміщення" або "монтаж". Назва прийшла у світ, тому що складні (планові) елементи у кадрі були невід'ємною частиною будь-якого фільму. Звичайно цей прийом монтажу існували й застосовувались задовго до появи комп'ютера. Тому вид оригінального композингу існував майже до 70-х років XX ст.

Класичним прикладом служить цей отримок із фільма Альфреда Хічкока «Поймати вора». Застосування проєкції фону у студійних умовах. Спрощення процесу зйомки за рахунок поєднання проєкції і реальних об'єктів у кадрі без необхідності натурних зйомок.

оригінальне цифрове зображення та направити його проєкцію на фон. Модель чи предмет зйомки буде органічно вписаний в сцену, яка у свою чергу на етапі постобробки повністю вирівняє плани й досягне єдиного ефекту реальності. Для студійної проєкції не обов'язково використовувати лише фон. Проєктор також можна використовувати як джерело світла для самої моделі. Припустимо, що один проєктор проєцює зображення на фон, інший є джерелом постійного світла для моделі. У цьому випадку художня інтерпретація задуму не матиме обмежень. Єдиним недоліком проєкції за допомогою проєктору є невелика потужність світла та обмежений час

Класичним прикладом служить цей отримок із фільма Альфреда Хічкока «Поймати вора». Застосування проєкції фону у студійних умовах. Спрощення процесу зйомки за рахунок поєднання проєкції і реальних об'єктів у кадрі без необхідності натурних зйомок.

Найбільш розповсюдженим способом композингу у кінематографі була т. зв. REAR-проєкція (від англ. фонові). При усієї дешевості процесу на ті часи це був вражаючий ефект, особливо коли глядач не мав уяви про новаторства кінематографа. Тому подібні прийоми операторської роботи виглядали суцільними дивами. Початок застосування REAR-проєкції у цифровій фотографії можна пов'язати з появою цифрових проєкторів. Ці техногаджети здатні використовувати як проєкційне джерело зображення на фон, коли нема сенсу будувати декорації, наносити текстури, освітлювати їх з різних боків. Достатньо обрати ракурс проєкції на фон, обрати

використання проєктора, обумовлений небезпечністю його перегріву. REAR-проєкція у цифровій фотографії не є ознакою наявності лише постійного світла, яке із недоліків має слабкість джерела, до того ж наявність темного зображення, яке у свою чергу ще більше зменшує потужність лампи проєктора. У цьому випадку фотограф вимушений працювати на завишених параметрах ISO камери для довгих витримках затвору, неодмінно використовуючи штатив для зйомки. Постійне світло більш контрольоване для початківця. Можна постійно бачити його малюнок, інтенсивність та напрям джерела, коригуючи його та підбирати проєкційне зображення

Накамерний спалах. Але світло від нього завжди фронтальне і не дає можливості для творчості.

як накамерні (репортерські), так і студійні. Однак ці пристрої потребують теоретичних знань користування, а також практичних навичок. Що робить з фотографа саме професіонала. Само по собі імпульсне світло від спалаху може бути модифіковане, тобто за допомогою розсіювачів змінювати характер з жорсткого на м'який, може змінювати колір за допомогою прозорих кольорових фільтрів. Це творчі модифікатори притаманні більш студійному обладнанню, але у портативному вигляді можуть бути доступні і фотографу-любителю. Єдиний критерій застосування імпульсного світла - це можливість змінювати його розташування відносно камери. Це також

Фрагмент зйомки з рідиною. Імпульсним світлом заморозується рух рідини у просторі у задуманому композиційному напрямі.

потребує технічних засобів, щоб використовувати спалах на відстані від камери і також керувати їм. Але зараз мова йде саме про фіксацію руху у просторі. Під рухом ми розуміємо зміну положення у просторі речовин, впливати на рух який ми не можемо. Це рідина, аерозолі, розліт битого скла наприклад, сипучі речовини. Все те, чому ми можемо лише задати напрям руху, але керувати у процесі цими субстанціями може лише гравітація і фізика. Однак у певний момент часу ми можемо "заморозити" розліт, наприклад, частин і отримати кадр з цікавим композиційним устроєм. Якщо нам не сподобається цей кадр, використовуючи імпульсне світло ми можемо

повторити рух заново, але ми ніколи не отримаємо схожого, або навіть близько схожого кадру з попереднім. Адже у процес втручається випадок. Дуже часто для отримання потрібного польоту випадкових частин, рідини у кадрі необхідно зробити багато десятків дублів. Іноді цей процес є дуже брудним і потребує заходів безпеки. Якщо ви працюєте з рідиною, будьте готові до мокрої підлоги да забрудненого навколишнього середовища. Також між невдалими дублями доведеться прибирати. Процес доволі таки складний, затратний з точки зору сил та часу. Але після отримання необхідних кадрів, постобробки у графічному редакторі ви будете задоволені результатом.

У якомусь сенсі, використовуючи імпульсне світло у предметному композитиві, можна отримати бюджетну рекламну композицію у домашніх умовах. Те що у професійних студіях робиться з ассистентами і одним кадром, ви це робите з багатьох етапів, кадрів, довгої потобробки але все ж таки отримуючи не гірший результат